

Steunverklaring Warmtebod

Op dinsdag 14 januari heeft de Warmtealliantie haar Warmtebod aangeboden aan Minister Hermans (KGG). De Warmtealliantie heeft met het Warmtebod als doel de warmtetransitie in de gebouwde omgeving weer op gang te brengen. En dit is hard nodig om de klimaatdoelen te kunnen halen. Ondanks dat wij – Ennatuurlijk, Essent en Vattenfall - de warmtetransitie een warm hart toedragen, hebben wij het Warmtebod niet ondertekend.

We steunen het doel van de Warmtealliantie en onderschrijven dat de denkrichtingen in het Warmtebod veelal bij kunnen dragen aan een versnelling van de nagenoeg stilgevallen warmtetransitie. Ook onderschrijven we sterk het belang van het lostrekken van de impasse in de warmtetransitie, aangezien het een belangrijk onderdeel is van een aardgasvrije gebouwde omgeving in 2050. Maar het Warmtebod alleen is niet voldoende voor het behalen van de doelstellingen. Daar is in onze optiek meer voor nodig.

De nieuwe Warmtewet

Sinds het moment dat het kabinet voornemens is om bij aanneming van de Wet collectieve Warmte te eisen dat een warmtebedrijf voor nieuwe warmtekavels voor een meerderheidsbelang in handen van publieke partijen dient te zijn, bestaat er veel onzekerheid in de warmtesector. Deze onzekerheid raakt alle partijen die actief zijn in de warmtesector en heeft bijgedragen aan het stilvallen van de warmtetransitie, daar waar de pijlpijn aan projecten op dat moment meer dan 500.000 aansluitingen in 2030 betrof. Ook de betaalbaarheid is de afgelopen jaren sterk onder druk komen te staan, mede door de stijgende prijzen van energie, materiaal en lonen.

Het Warmtebod

Betaalbaarheid van collectieve warmte is cruciaal. Draagvlak door consumenten is essentieel voor het slagen van de warmtetransitie. Dit vraagt zekerheid over toekomstige tarieven, transparantie en het betrekken van burgers. Daarnaast zullen de publieke partijen in staat dienen te zijn om de warmtetransitie uit te voeren. Hun realisatiekracht zal met het ingezette kabinetsbeleid bepalend zijn voor het succes van de warmtetransitie.

Het Warmtebod stelt de problematiek scherp en doet een aantal goede suggesties van de hand om de warmtetransitie weer op gang te brengen qua kostenbeheersing, stimuleringsbeleid, standaardisatie en participatie. Ook onderstreept het Warmtebod terecht het belang van de inzet van de aanwijsbevoegdheid in de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie, waarmee gemeenten een einddata kunnen bepalen voor de levering van aardgas aan een wijk. En ondanks deze goede voorstellen zijn wij niet in staat om ons te committeren aan het Warmtebod.

Het Warmtebod is niet volledig

Wij missen de voor ons noodzakelijke randvoorwaarde dat in deze transitiefase ook oog wordt gehouden voor de investeringen en investeringsrisico's. Investeerbaarheid voor warmtebedrijven, publiek of privaat, in grote of kleine systemen, is een cruciale voorwaarde om de warmtetransitie vlot te trekken en ook op de lange termijn betaalbaar en uitvoerbaar te houden. De bedragen die gepaard gaan met het investeren in warmtenetten zijn enorm. En dat maakt dat investeren alleen verantwoord is als op voorhand ook voldoende zekerheid bestaat dat de gemaakte kosten terugverdiend kunnen worden. Daarvoor is consistente en voorspelbare regulering nodig die bijdraagt aan een positief investeringsklimaat.

Ook de betaalbaarheid voor de bestaande warmteklant krijgt onvoldoende aandacht. Verder gaat het Warmtebod voorbij aan de complexiteit van het opbouwen van de publieke realisatiekracht en wat dat vraagt aan additionele maatregelen voor het gewenste tempo in de warmtetransitie, terwijl uitvoeringscapaciteit terecht als een van de randvoorwaarden is geschetst door de minister in haar brief van 7 oktober 2024. Daarnaast hadden we hardere toezeggingen over de daadwerkelijke inzet van de eerder genoemde aanwijsbevoegdheid uit de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie verwacht als onderdeel van het Warmtebod.

Wij zijn ons terdege bewust van onze verantwoordelijkheid in deze warmtetransitie en willen hieraan ook graag verantwoord en constructief blijven bijdragen.